

אמר עזמות...

אין מה לדבר : בית-הספר ביבנאל חולה לא עליכם במחלת „האדמת“. „הג“ הראשון למאז לא פסח גם על בית-הספר העממי של אם המוש-בות בגליל התחתון. והא ראיא :

והידעתם, רבותי, מפני מה הופיעו ביום הששי העבר ברסיע השמים בירושלם שני עיגולים גדולים כמראה הקשת מסביב לכדור השמש ? אמנם יודע אני מראש כי פרופיסור איינשטיין בפריז וד"ר ברוך בת"א ימצאו בודאי כמה טעמים ונימוקים שלהם וישתדלו להסביר את הענין עפ"י דרך הטבע וחכמת האסטרונומיה, כדרך הא פיקורסים ר"ל, ואחרים סוברים כי שני העיגולים מרמזים לבני-ישמעאל ולבני-עשו בארצנו הנלכת מים באור השמש וכיו"ב, ואולם אני פגשתי למולי באותו יום ב"אסטרונום" שלי מירושלם, שנהירין ליה שבילי-דרסיע כשבילי דמאה-דשערים והעיר העתיקה שלנו, שהסביר לי את כל הענין באר היטב עפ"י דרכו.

גם זה מפי עוללים ! בשבוע העבר בקרתי בת"א לרגלי ה"גלגלים" ונתגלגלתי לבית אחד ממכרי, זוג צעיר ונחמד, שחננם האלהים בבתי-יחידה — לא בתזקונים ! — כבת שנה או שנתים. ובהגיע שעת השינה ליכרה, השכיבוה בערי-סתה הקטנה, ולפני סגרה את עיניה לישון פנתה הפעוטה לאמה : — אימ'ה ! שירי לי „רימה הפועל!“ "בוז למייבי !". והאם הצעירה ישבה על יד העריסה ושרה לב תה ברוך ובנעימות ובלחן של „שיר ערש" : „קדיימה הפרעל !“, ברוז למכיבי ! וחורזת חלילה עד שנעצמו שתי העינים הקטנות וכת-

לאחר שערכו הנאצים את „אוטו-דהיפה" לכתב היהודים הגדולים בגרמניה. עלו על המוקד כתבי ה"גברית החדשה", שנכ"תבו, כידוע, לפני אלפים שנה ע"י יהודי... ביטלו את שיטת היחסות של איינשטיין, שברו את "מבחן וסרמן", הידוע ברפואה, והעיקר — השמידו את ה"סקורסן" — 006 טרופה בדוקה כנגד מחלת העגבת — המצאתו של היהודי ד"ר אהרליך — — — ורק ספר אחד של קרל מרס ניצל כאור מאש, — "צור יודנפראנה" (לשאלת היהודים), בזכות הפרק שהקדיש היהודי קרל מרס, מורם ורבים של חוגגי ה"ראשון למאי" בארצנו, על חשבון היהודים בגרמניה. וכדי לזכות את הרבים, אביא לכם רק שורות אחדות, "פנינים" מעטות, לדוגמא : „מהו היסוד החילוני של היהדות ? — ההצ"טרכות המעשית, האנוכיות. — מהי דת-היהודים החילונית ? — הסחרנות. — מי זה האל החילוני שלו ? — "הממון". או : „השחרור מן היהדות המעשית המציאותית הוא הוא השחרור-העצמי (אוטואימנציפציה) של זמננו אנו". ואירך : „הלאומיות המדומה של היהודי היא הלאומיות של הסוחר, של איש-הממון בכל".... "הנצרות היא הרעיון הנעלה שביהדות, היהדות היא הניצול השפל של הנצרות".... ועל זה מוציאה הסוכנות 40.000 לאמי לשנה כדי להרביץ תורת מרכס לעולמינו ומפינו בבית-הלאומי !... * * *

ואתם, רבותי, הלא תשאלו גם הפעם את השאלה הארוכה : „מי ספיץ תוצרת-החץ בארצנו" ? על זה תשיב לכם הג' תמימה דייטש מרחוב אלנבי בת"א, במכתבה אלי לאמר : בחוה"מ פסח קניתי לא אני כי אלא הו"א, הכותבת ! — לבני זוג נעלים בהנות-נעלים ידועה אשר בנחלת בנימין, וקנה, כעבור עשרה ימים, לא פחות ולא יותר, קרה הנס ושתני הנעלים נקרעו ופתחו את פיהן לכלי חוק, עד שאי-אפשר היה להשתמש בהן, מה עשיתי ? הלכתי לבעל-החנות והראיתי לו את סחורתו המצויינה, והטפתי לו מוסר, כנהוג, מה עשה הוא ? התנפל עלי בחירופים ונידופים ובמ"לים עדינות כגון אלה : „אני מצפצף עליך ועל עוד 20 גברות אחרות כמוך" ועוד קומפלימנטים מצפ"צפים כאלה. היוצא לנו מזה הוא שמכירת סחורה גרועה ויחס רע לקונים (ולא המתיר !), הם הם שמכריתים הרבה קונים לפנות לתוצרת-החץ, ועוד — שלדא-בוננו, כמה מסוחרים העיר העברית הראשונה (וגם לא הראשונה ! — עזמות) שכחו או לא למדו כלל את הא"ב של הנמוסים והלכות ד"א שבין הסוחר והקונים אשר בכל הארצות הנאורות". וחבל !... * * *

ותושב אחד מ„מקור-היים", מר ב. מוסר לנו בכתבו המונח לפני כמה פרטים מרנינו-לב ומ'דשני-עצם על קדמתה ופריחתה של-שכונה ברוכה זו השוכנת על אדמת קרוי-הקימת-לישראל. בזמן האחרון — כך הוא כותב — החלו שכנינו הטובים להתקרב אלינו מכל צד קירבה של ממש ובאים לגור בתוכנו ובנכולנו, כשנכנס חשכן הראי-שון, פנינו לעוד השכונה ותשובתו היתה : "מאל-

יש !", אין דבר, הן זהו רק בקצה השכונה... ואולם בימים האלה זכתה שכונתנו לשכן טוב שאווה לו למושב דוקא למול בית-הכנסת. ולא עוד אלא, שבשב"ק בשעה שאחב"י עומדים בבית-הכנסת, מעוטרי טליות ושופכים את שיחתם לפני הבורא, נשמעים צלילי הפסנתר של המסית, המ'גיעים עד לבית ה", מעין לוויית „אורגן" של בתי-התפלה הריפורמיים, להבדיל אלה הבלדות... ועדין מתאוננים על שכונתנו שהיא פינה נידחת ומשוללת כל שירה ותרבות מודרנית !... * * *

ובשעה שכן-אבי בדאר-היום ובן-צבי ב"ד" בר" עומדים שניהם ומטיפים בשערי בת-דברים ל„התעברות" השמות הלועזיים של אחב"י בארץ, בשעה זו פונה אלינו יהודי חנוני של גלנטרי וצעי צועים, יהודי של-כל-השנה, בשאלה תמה זו : הנה קראנו, הוא אומר, בעתונים שיערך קוני צרט של החזן העולמי יוסף רוזנבלט בהש-לתפות בנו הניר, ושואל אני : אמנם יפה כה האב מכה הבן, אבל איזו הרמוניה (אם נדבר בלשון המוסיקה) יש בין יוסף רוזנבלט ובין הניר ? במה גרוע השם ראובן או שמעון או צבי מהשם „הנרי" ? או, למשל, במה מצלצל יותר השם „ויטורין" מחיים וויינברג ?

אימתי תחל, רבש"ע, ה„דיסוננץ" בשמות היהודים בארצנו ?

ובין גלי המכתבים אשר על שלחני במערכת-הציץ מכתב קטן שנשלח על שם העורך הראשי של העתון, בכתוב החדש שלו, בוז הלשון : לירכבוד ה'אדונט איטמסר ב'יאנוי

עורך דואר היייום
א'דוני הנידבד !
הזלחתו הקבירה בי'צירת קתתיב עיבכברי
ניפלא עששתה על'יון רוששמ ארדיר, א'נו מויד
אים עככשוו את דודנו בעיברית ה'שבה לקידמה
מפ'תיעה.
ברכוד ררב
שלום ית פלאומ

אמר עזמות : אנו נותנים פרס למי שירע לקרא את המכתב הנ"ל בלי שגיאה — את ספרו של מר בן-אבי בלטינית * * *

ולאחרונה, יסלחו לי קוראי וקראותי, שאני מטריד אותם בענין קטן ופרטי, כמו שאומרים הסופרים : „פרו דומו", כלומר בשורות אחדות אשר קבלתי מבן-אומנתי, הסופר ההומורי מר דניאל פריס, בלויית ספרו החשוב „צחוק מארץ ישראל", לפני עזבו את הארץ. — מפני מה חדלת — הוא שואל מאתי במכ"ת הפרידה — בזמן האחרון לכתוב, אמר עומד ות ? "הלא מבין אתה כי אני איני יכול ליהנות מן „על רגל אחת" שלי, ובתור חוכב-פיליטונים אין בעתונים מה לקרא אלא שלך ושל יקרני ב„הארץ".

אני צוחק לא פעם מכדיחותיך המוצלחות ומן ההומור האמתי שחוננת בו, אף כי אניד לך כידוד בנילווי-לב, כי איני גורם את האידישיסם שאתה מכנים לפעמים בסגנון העברי. לדידי אין חומוד נבנה מסגולותיה של לשון אחרת, תסלח לי על הערתי הנאמנה הזאת, שמא תוציא פעם קובץ של מבחר פיליטוניך ?